

U JUŽNOM KRILU KNEŽEVA DVORA

Zelenci dobili stalno mjesto postava

Zelenci Maro i Baro konačno su dobili svoje mjesto u stalnom postavu Kulturno-povijesnog muzeja i to u prizemlju južnog krila Kneževa dvora! Nakon prošlogodišnje restauracije, ovi kapitalni izlošci Dubrovačkih muzeja privremeno su bili prezentirani u istočnom krilu kao dio izložbe „Zelenci – restaurirana dubrovačka baština“, odakle su prebačeni na svoju stalnu poziciju - u prizemlje, iza Sudnice. Dubrovački zelenci jedini su brončani renesansni kipovi i najstariji brončani jacquemartovi na našem području. Usporedbe radi, venecijanski Mori postavljeni su čak 19 godina iza zelenaca! Izradu dvaju monumentalnih brončanih kipova naručilo je Malo vijeće 1478., najvjerojatnije od Michelea di Giovannia iz Fiesola. Visoki po 191 centimetar, izrađeni su u prirodnoj veličini i odjeveni u rimsku vojnu

Restaurirane skulpture zelenaca dobile su primjereno mjesto u stalnom postavu Kulturno-povijesnog muzeja u Kneževu dvoru

odoru s prsnim okloпом i kacigom na glavi.

-Nalikuju mitskim herojima, snažnim vojnicima, koji su trebali simbolički braniti Grad i Republiku. Izliveni u bronci, s vremenom su dobili zelenu patinu pa su nazvani zelencima, a

u Gradu su ih popularno nazvali Maro i Baro – zapisala je u katalogu izložbe o zelencima voditeljica Kulturno-povijesnog muzeja Vedrana Gjukic-Bender.

Sve do 1905. zelenci su izbijali ure a onda su, radi rekonstrukcije gradskog zvonika, uklonjeni

i pohranjeni u ondašnji Domo-rodni muzej. Budući da su bili jako oštećeni, nakon popravka zvonika nisu vraćeni, već su u zvonik postavljene njihove kopije, izliveni u Državnoj umjetničkoj akademiji. Originalne zelence djelomično su popravila braća Papa, nakon čega su izloženi u niši palače Sponza, zajedno s urom i brojčanikom, popularno nazvanim hobotnica, koje je izradio franjevac Paskoje Petar Baletin 1781. i koji su bili u upotrebi do 1886. Iz Sponze su izmješteni 2003. radi restauracije koja je trajala do ljeta 2009. Nakon kratke izložbe u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu, Maro i Baro ponovo su vraćeni u radionicu Hrvatskog restauratorskog zavoda na dodatnu obradu. U Dvor su stigli lani u svibnju, a javnosti su prezentirani u sklopu izložbe o njihovoj obnovi. Maro i Baro su bez sumnje kapitalni izlošci

Dubrovačkih muzeja.

- Zelenci tipološki pripadaju općepoznatome nizu europskih jacqermarta – Jakova s batom s javnih satova, a dubrovački se ističu vrsnoćom oblikovanja i osobitim simboličkim značenjem. Uistinu su prvorazredna ostvarenja renesansnog stila, koji je po podukama iz klasične antike osobito cijenio skulpture rađene u bronci, ali u Hrvatskoj nije ostavio drugih, osim ovih što su vladale prostorom i vremenom u doba njihova nastanka politički nezavisnoga i društveno sredenoga Dubrovnik. Pravo je čudo što su preživjele razorni potres 1667. pa su jedan od najvrjednijih spomenika prijašnje likovne i duhovne kulture te tehničkih dosega sredine. Oni su potvrde kozmopolitizma što je obilježio razvoj Dubrovačke Republike kojima zelenci predstavljaju pravovaljan znamen – zaključio je akademik Igor Fisković.